

Felelősségi kérdések és feladatok gázvezetékszakítás megelőzése érdekében és teendők szakítás/rongálás esetén

logalap:

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Btv.)

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (Vhr.)

Mivel gázvezetékrongálás/szakítás esetén a *kártérítési igények* rendezésén túlmenően *Bányafelügyeleti hatósági eljárás* (Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága) lefolytatására is sor kerül, melynek lezárásával *bírság is kiszabható*, a jogszerű eljárás elősegítése érdekében bemutatjuk a gázvezetéksértéssel kapcsolatos, főbb feladatokat, jogszabályi kötelezettségeket.

A földgáz elosztóvezetésekre (gázvezetésekre) vonatkozó releváns előírásokat a bányatörvény és végrehajtási rendelete tartalmazzák.

A rendelet szerint gépi földmunkát a nyomvonaljellegű gázvezeték – mint keresztezett létesítmény – szélső alkotóitól számított 1–1 méteres övezeten belül végezni nem lehet, mely alól kizárólag a feltáráshoz szükséges szilárd burkolatú út felbontása képez kivételt. (**tiltott övezet**)

Vhr. 38. § (6) Gépi földmunkát a keresztezett létesítmény feltáráshoz szükséges szilárd burkolatú út felbontása kivételével, a létesítmény szélső alkotóitól számított 1–1 méteres övezeten belül végezni nem lehet.

A rendelet 2025. január 1-től hatályosan meghatározza a **gépi földmunka** fogalmát, azaz minden ide sorolt tevékenység, munka (különösen pl.: munkaárok megszüntetése is) tilalmazott a tiltott övezetben.

Vhr. 38. § (6a) Gépi földmunkának minősül különösen a keresztezett létesítmény feltáráshoz, valamint a keresztező, megközelítő építmény építéséhez szükséges furat, árok, vágat, kutatóárok, munkagödör, munkaárok kialakításával, biztosításával, használatával, megszüntetésével kapcsolatban géppel végzett tevékenység, beleértve a dúcolás, rézsűzés, és a munkaárok falainak állékonysága érdekében géppel végzett tevékenységeket is.

Mindezek biztosítására az építési tevékenység fővállalkozójának – át nem hárítható felelősséggel – **gondoskodnia kell** (gondossági kötelelem)

- a kivitelezési munka megkezdése előtt – a közszolgáltató szakmai felügyelete mellett – a keresztezett létesítmény nyomvonala és a gépi földmunka tilalmi övezete kijelöléséről,
- a gépi földmunkavégzési tilalmak betartásáról és betartatásáról
- üzemeltetővel egyeztetett engedélyezési és kivitelezési, valamint üzemeltetési, technológiai tervekről szóló nyilatkozatának rendelkezésre állásáról
- a kijelölt övezetnek az építési tevékenység alatti fenntartásáról,
- a keresztezett létesítmény feltárájáról, és
- a keresztezés takarása előtt az üzemeltető értesítéséről.

Colas Alterra Zrt.

1113 Budapest, Bocskai út 73.

2040 Budaörs, Piktortéglá u. 2-4.

Tel.: +36 1 883 1440 – Fax: +36 1 883 1010 – alterra@colas.hu

Cégjegyzékszám: 01-10-048283

Nyilvántartva: Fővárosi Törvényszék Cégbírósága

www.alterra.hu

CZ COLAS GROUP INTERNAL: Employees and partners who need to know.

A munkakezdés bejelentése és a szakfelügyelet megrendelése a jogszabály szerint és a gyakorlatban is fővállalkozó feladata, melynek során meghatározásra kerül a munkaterület. Egyedi – szerződésben rögzített – esetekben fővállalkozó alvállalkozó feladatkörébe utalhatja a szakfelügyelet megrendelését.

A rendelet rendelkezéseinek betartása érdekében az alvállalkozóra is kötelezettségek hárulnak, melyre kifejezetten jelen dokumentumban és az alvállalkozói szerződésekben hívjuk fel a figyelmet.

Alvállalkozó tehát kifejezetten köteles a bányatörvény és végrehajtási rendelet releváns rendelkezéseinek betartására, különösen a gépi földmunkavégzés tilalmának betartására.

E körben alvállalkozó kifejezetten köteles:

- a gépi földmunkavégzési tilalmakat betartani és betartatni az érdekkörében eljárókkal
- üzemeltetővel egyeztetett engedélyezési és kivitelezési, valamint üzemeltetési, technológiai tervekről szóló nyilatkozatokat, közműegyeztetett terveket a helyszínen tartani (fővállalkozótól beszerezni)
- a kijelölt tiltott övezetet az építési tevékenység alatti fenntartani,
- a keresztezett létesítményt feltárni,
- a keresztezés takarása előtt a fővállalkozót és/vagy üzemeltetőt értesíteni (szerződésben rögzítettek szerint)

Amennyiben a szakfelügyelet megrendelése alvállalkozó feladata, fentiekre tekintettel a szakfelügyelet megrendelése során kifejezetten kérni kell:

- a kijelölés látható és fenntartható rögzítését, valamint
- a helyszínen a kijelölés megtörténtének írásbeli rögzítését.

A szakfelügyelőt a helyszínről addig nem lehet elengedni, amíg fentiek nem teljesülnek! A kijelölés megtörténtét, a kijelöléseket fotóval dokumentálni kell!

Gázvezetéksértés esetén annak tényét a közműszolgáltató köteles bejelenteni a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának, mint Bányafelügyeletnek. A hatóság a bejelentés alapján hivatalból eljárást indít, mely során vizsgálja, a tényállást, a valóságban ki okozta a sérülést, ugyanakkor különösen azt vizsgálja a hatóság, hogy a fővállalkozó (és alvállalkozók) eleget tett-e rendelet szerinti kötelezettségeinek.

Gázvezetéksértés esetén

- jegyzőkönyvet kell felvenni
- a jegyzőkönyvben rögzíteni kell minden lényeges körülményt: gázvezeték elhelyezkedése (vertikális és horizontális értelemben is), milyen eszköz/gép okozta a sértés, pontosan milyen tevékenység közben (pl.: burkolatbontás, munkagödör kialakítás, visszatöltés) ki okozta a sérülést és a károkozó milyen minőségben volt jelen (alvállalkozó, szub-alvállalkozó)
- fotókat kell készíteni, úgy kell a fotót elkészíteni, hogy a kijelölt tiltott övezet fenntartása igazolható legyen!
- amennyiben a károkozó alvállalkozó, az ő nyilatkozatát be kell kérni
- nyilatkozni szükséges a károkozás elismeréséről

Gázvezetéksértés esetén azonnal tájékoztatni kell a művezetőt, építésvezetőt az alábbi dokumentumok megküldésével:

- gázvezetéksértésről készült helyszíni jegyzőkönyv
- szakfelügyelet megrendelése
- szakfelügyeleti jegyzőkönyv a kijelölés megtörténtéről
- amennyiben releváns: építési napló kivonat
- rövid leírás a történetekről, ki okozta a sérülést (saját állomány, alvállalkozó, szub-alvállalkozó)
- nyilatkozat arról, hogy a közműegyeztetett tervek a helyszínen voltak-e

Amennyiben a hatóság eljárást indít, és adatszolgáltatásra hívja fel az alvállalkozót, a hatósági eljárásban az adatszolgáltatást a hatóság részére a végzés címzettje köteles megtenni, azzal, hogy a fővállalkozót köteles erről értesíteni a végzés továbbításával, majd az adatszolgáltatás tartalmát köteles egyeztetni a fővállalkozóval. Az adatszolgáltatás elmulasztása esetén a hatóság eljárási bírságot szabhat ki.

Amennyiben a bányafelügyeleti hatóság megállapíthatja a jogsértést - különösen a Vhr. 38. § (6) megsértését - a jogsértés alapján hatóság *bírságot* szab ki, melynek összege esetenként kétmillió forintig is terjedhet.

*Btv. 41/A. § * (1) A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a természetes vagy jogi személyt, aki vagy amely*

...

d) a földgáz, a kőolaj, a kőolajtermék, valamint az egyéb gáz és gáztermék vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására vagy az ehhez szükséges létesítmények biztonsági övezetére vonatkozó jogszabályban vagy hatósági határozatban előírtakat megszegi.

Fontos tudni, hogy a kár helyreállítása, a javítás és/vagy kártérítés pénzbeli megtérítése önmagában az üzemeltető felé rendezi a helyzetet, de a hatósági bírság ezzel nem kerülhető el.

Kivitelezést végző alvállalkozóként kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy megfelelő dokumentálás mellett

- betartásra kerüljenek a közműszolgáltató általi érvényes közműnyilatkozatban foglalt előírások,
- rendelkezésre álljon közműegyeztetett térkép és terv,
- a munkakezdés közműszolgáltató felé történő előzetes bejelentése, a szakfelügyelet megrendelése nélkül ne történjen munkavégzés,
- a keresztezett létesítmény nyomvonalának és a gépi földmunka tilalmi övezetének kijelölésének és látható rögzítésének (felfestés) hiányában ne történjen munkavégzés,
- betartásra kerüljön a gépi földmunkavégzési tilalom, és a kijelölt övezetnek az építési tevékenység alatti fenntartása